

A kézimunkaszaküzletek örülhetnek, hogy így egy csomóban kerek egészében áll rendelkezésükre egy-egy vidék minden diszítménye eredeti nagyságban, s így nincsenek kitéve annak a veszélynek, hogy a nemes arányok a tanulólányok fejletlen arányértéke miatt nagyítás közben megcsorbuljanak.

Végül és nem utoljára hasznos e füzet a kézimunkázó magyar úri-asszonyok számára. Kinek magasabb ízlése s ügyessége olyan fokú, hogy e mintákat sajátkezüleg maradéktalanul átviheti anyagára.

Kopász Márta

NEVELÉS ÉS ÉLET.

„Az örökifjú Zrinyi Miklós“.

Az utóbbi idők főcsenkrészi megnyilatkozásai közül időszerűsége miatt meg kell emlékeznünk a magyar ifjúság példaképéről, az örökifjú Zrinyi Miklósról nemrég tartott elő-előadásról. — Ma, a nemzet élet-halál harcának idején foglalkoznunk kell a tollat és kardot forgató Zrinyi nagyszerű magyar életformájával, ma is élő, igazi magyar szellemének nagy és halhatatlan gondolatvilágával és példás erényeivel — állapította meg vitéz kisbar-nalát Farkas Ferenc altábornagy, országos főcsenkrész. — Sokrétű élete útmutatás a szebb, boldogabb, ma-gyarabb jövő felé. Istenfélő, har-cias szellemével, öntudatos és áldo-zatos hazaszeretetével ma is szól hozzánk, ma is példát mutat a ma-gyar ifjúságnak. „Ő a kötelességtel-jesítés és hivatástudat eszményi megtestesítője, a vitézi erények és a nemzeti önvédelem csodás erejű hirdetője, a hűség, a szolgálatkészség, a lovagiasság, a magyar test-vériség, az engedelmeség, a megfontoltság, a tiszta erkölcs és min-den más ősi magyar erény ragyogó szellemi nagysága“.

Gyermekkori nevelése és ifjúkori élményei öröklék meg benne azt a világos látást, hogy Isten akaratát mindenben teljesíteni kell; a krisztus-erkölcstannak gyakorlati ko-

resztény életben, a kötelességek megalkuvás nélküli teljesítésében, Isten felé fordulásban kell megnyilvánulnia. Vallásos meggyőződése tette szentté és nagyvá előtte egész életének egyetlen célkitűzését, a török elleni harcot, amelyben egyesíteni kívánta az egész magyarságot valláskülönbőség nélkül. — A haza iránti kötelesség nemcsak érzést, hanem erős akaratot és kemény elszántságot is jelentett a veszélyes vógvári életet élő Zrinyinek, aki nemcsak magától, hanem katonáitól is megkövetelte a testi-lelki kiválóságot, „mert egész hazának sorsa az állam ereje és a magyar nép dicőcsége attól függ, vajjon a haza védelmét és a háborúk sorsát eldöntő hadsereg enkolcsi szempontból is becsületes és kifogástalan-e“.

Az Istennel és a nemzettel szemben érzett kötelességtudatához kapcsolódik „szolgálatkészsége“ is. Életével ad példát nekünk arra, hogyan kell szóalkozást, kényelmet, sőt biztonságot feláldozunk, ha a haza ezt kívánja. Magyar testvérisége az igazi, öntudatos magyar együttér-zésnek megtestesülése. Nemzetköz-össégi szolgálatra akarja nevelni a haza minden tagját, vallási, társadalmi, nemzetiségi különbség nélkül, bár nemzeti önérzete a ma-gyarság felsőbbrendűségét hirdeti. — Lovagiassága az idegen nemzetek

nagy történelmi lovagalakjai közé emelik. Sohasem kíméli magát, a legszigorúbb mindig önmagával szemben; élete példa arra, hogyan kell mások gyengeségeit jóakarattal elviselni. — Zrinyi az engedelmisségnék is mintaképe. A felsőbb akarat előtt mindig meg tud hajolni (pl. Kanizsa ostromának abbahagyása parancsszóra). Engedelmes, fegyelmezett, hűséges lélek, de ezt megköveteli alárendeltheitől is.

Természetszeretete férfijellemének kiegészítő vonása. Az egész magyar földet lélekben a magáénak tudta, megbecsülte és törhetetlenül szerette. Nagyszerű természeti megfigyeléseiről ezer apróságot nyújtanak írásai.

Zrinyi a beszéd és cselekvés megfontoltsága és az úri magyar nyugalom terén is örök mintaképünk. „Csupa tűz, de csupa fegyelmezett keménység; csupa vad energia, de a férfiakarattal béklyójába zárva; csupa belső, rettentő feszültség a lelke, de a cselekvésben mindig a higgadt magyar úr és a megfontolt bátor magyar katona”. — E megfontoltság egyik megnyilatkozása a takarékoság is. Megbecsülni a földi értékeket és vagyonával épügy takarékosan bánik, mint katonái vérével, mert „minden győzelem jó és nagy, de az, ami erőpazarlás nélkül meg lehet, a legjobb, a legszebb és a legdicsőségesebb”. — Tiszteletreméltó tiszta férfiúsága, harmonikus családi élete is. Lelki tisztasága pedig legkiemelkedőbb erénye, amely „megacélozta erejét, edzette akaratát és növelte lelkesedését minden szépért, nagyért és nemesért”.

Oktató szava, eszméi örök időszűrősége, ragyogó szelleme, hazafias kötelességteljesítése örök példaként élvezenen él egész nemzedékekben és kell, hogy reánk is új erővel hasson. Nagyszerű erőfeszítéseivel, öntevékeny kezdeményezéseivel Zrinyi szelleme ott áll a mindenkor

magyar ifjúság oldalán és igaz magyar feladatokra, magyarabb életformára nevel. — A mai ifjúság „erősebb, képzetesebb, tisztább és gazdagabb akar lenni elődjénél”. Új Magyarországot, új magyar életformát, új magyar embertípust, új magyar társadalmat akar kialakítani, amely kevesebb önérdeket, de több megértést, kevesebb beszédet, de több munkát óhajt... „Ebben a törekvésében segíti és vezeti őt az örökifjú Zrinyi Miklós, aki élte a ma cserkész törvényeit és emberebb embert, magyarabb magyart formált önmagából.

Sokszinű a vázolt Zrinyi-kép, hozzásegít tanárt, nevelőt egyaránt ahhoz, hogy segítségével élővé varázsolja és követendő példaképpé tegye tanulóink lelkében a régmúlt egyszerű alakját.

ALPÁR GYULA.

Kezdjük a gyökérnél. Végre eljutottunk oda, hogy habár háború dúl szerte a világon és nem tudjuk mit hoz a holnap, mégis a legkomolyabb formában beszélhetünk problémáinkról. Tervezhetünk és építhetünk abban a biztos tudatban, hogy bármilyen változás jönne, egynek töretlen úton kell előre haladni: ez a kultúra, a tudás, a műveltség. A Nevelésügyi Szemle tért ad arra, hogy a tanítóság maga mondja el mindazt, amit érez, gondol és tervez. Hiszen lehetetlen, hogy az a tanító, aki életét szentelte a kultúrának ne érezné, munkája több az ismeretek közlésénél. Éreznie kell, hogy a nevelés, tanítás, kezdve a népiskola első osztályán a legmagasabb iskoláig egyetlen nagy és közös célt szolgál. Egyetlen iskola sem független egymástól s mint ahogy a fa levele nem független a gyökértől, nem függetlennek az egyetemek a népiskoláktól.

Közhely, de ismételnem kell, hogy ma az iskolareformok korában